

Edizzjoni Provvizorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

26 ta' April 2017 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Eżami ex officio ta' motiv ibbażat fuq il-ksur tal-liġi tal-Unjoni – Prinċipji ta' ekwivalenza u ta' effettività – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud – Direttiva 2006/112/KE – Dritt għat-tnaqqis tat-taxxa tal-input imħallsa – Sistema ta' awtolikwidazzjoni – Artikolu 199(1)(g) – Applikazzjoni biss fil-każ ta' beni immobbli – ILAS indebitu tat-taxxa mix-xerrej ta' oġġetti lill-bejjiegħ b'riżultat ta' fattura mħassla b'mod baljat – Deċiżjoni tal-awtorità fiskali li tikkonstata dejn fiskali ta' ir-responsabbiltà tax-xerrej ta' oġġetti u li tirrifjuta l-ILAS tat-tnaqqis mitlub minnu, kif ukoll li timponi multa fiskali fuqu”

Fil-Kawża C-564/15,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság (qorti amministrattiva u tax-xogħol ta' Kecskemét, l-Ungerija), permezz ta' deċiżjoni tas-7 ta' Ottubru 2015, li waslet fil-Qorti tal-Ustizzja fl-4 ta' Novembru 2015, fil-proċedura

Tibor Farkas

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága,

IL-QORTI TAL-USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tal-Awla, E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe u C. Lycourgos (Relatur), Imħallfin,

Avukat ġenerali: M. Bobek,

Reġistratur: I. Illéssy, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-7 ta' Settembru 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Gvern Ungerji, minn M. M. Tátrai kif ukoll minn M. Z. Fehér u G. Koós, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Estonjan, minn K. Kraavi-Käerdi, b'ala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u L. Havas, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-10 ta' Novembru 2016,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-U 2016 L 347, p. 1), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE, tat-13 ta' Lulju 2010 (l-U 2010, L 189, p. 1) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva 2016/112”), kif ukoll tal-prinċipji ta' newtralità fiskali u ta' proporzjonalità.

2 Din it-talba kienet ippreżentata fil-kuntest ta' tilwima bejn Tibor Farkas u n-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága (Direttorat Ġenerali tat-taxxi tar-reġjun ta' Alföld-Sud tal-amministrazzjoni nazzjonali tat-taxxi u tad-dwana, l-Ungerija, iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni fiskali Ungerija”) fir-rigward ta' deċiżjoni ta' din tal-aħħar li tikkonstata dejn fiskali dovut minnu u li timponilu multa fiskali minnabba n-nuqqas ta' applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet nazzjonali relattivi għas-sistema ta' awtolikwidazzjoni [reverse charge].

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont il-premessa 42 tad-Direttiva 2006/112, “[l-Istati Membri għandhom ikunu kapaċi, f'każijiet speċifiċi, jastru lid-destinatarju ta' fornimenti ta' merkanzija jew servizzi b'ala l-persuna responsabbli għall-ġlas tal-VAT. Dan għandu jgħin lill-Istati Membri fis-semplifikazzjoni tar-regoli u fil-ġlieda kontra l-evażjoni u l-evitar tat-taxxa f'setturi identifikati u f'erti tipi ta' transazzjonijiet.”

4 L-Artikolu 167 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Dritt ta' tnaqqis isejja fil-ġin meta t-taxxa mnaqqsa tiġi imposta.”

5 L-Artikolu 168(a) tad-direttiva msemmija jipprovdi li:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintużaw għall-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabli ta' persuna taxxabli, il-persuna taxxabli għandha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li għandha tallas dan li jsej:

a) il-VAT dovuta jew imallsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li għad iridu jtwettqu minn persuna taxxabli oħra;

[...]

6 L-Artikolu 178(a) u (f) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi:

“Biex tejerġita d-dritt ta' tnaqqis, persuna taxxabli għandha tissodisfa l-kondizzjonijiet li jsejin:

a) għall-finijiet ta' tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, dan irid ikollu fattura magħmula skont it-Taqsimiet 3 sa 6 tal-Kapitolu 3 tat-Titolu XI;

[...]

f) meta tkun meħtieġa tallas il-VAT b'ala konsumatur fejn japplikaw l-Artikoli 194 sa 197 u l-Artikolu 199, hi għandha tkun konformi mal-formalitajiet kif stabbiliti minn kull Stat Membru.”

7 Konformement mal-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112, il-VAT għandha titallas minn kwalunkwe persuna taxxabli li tkun qed twettaq forniment taxxabli ta' merkanzija jew servizzi, minbarra fejn din titallas minn persuna oħra fil-każijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199 u fl-

Artikolu 202 ta' din id-direttiva.

8 L-Artikolu 199(1)(g) tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

“L-Istati Membri jistgħu jipprovdu li l-persuna responsabbli għall-iva tal-VAT hija l-persuna taxxabli li lilha jsiru l-fornimenti li jsejnin:

[...]

g) il-forniment ta' proprjetà immobbli mibjugha mid-debitur tas-sentenza fi proċedura ta' bejgħ obligatorju.

[...]”

9 L-Artikolu 226(11)(a) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi:

“Mingħajr preżudizzju għad-disposizzjonijiet partikolari stabbiliti f'din id-Direttiva, dawn id-dettalji li jsejnin biss huma meħtieġa għall-finijiet ta' VAT fuq fatturi ma'ruha skond l-Artikoli 220 u 221

[...]

(11a) fejn il-klijent huwa responsabbli li jgħallas il-VAT, ir-referenza “Inverżjoni tal-iva” [Awtolikwidazzjoni];

[...]”

10 Skont l-Artikolu 395 ta' din id-direttiva:

“1. Il-Kunsill, li jaqta' unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, jista' jawtorizza lil kwalunkwe Stat Membru li jintroduxi miżuri speċjali għal deroga mid-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva, sabiex jissimplifika l-proċedura tal-iva bir tal-VAT jew sabiex jippreveni kull tip ta' evażjoni jew evitar tat-taxxa.

[...]

2. Stat Membru li jixtieq jintroduxi l-miżura msemmija fil-paragrafu 1 għandu jibgħat applikazzjoni lill-Kummissjoni u jipprovdiha bl-informazzjoni kollha meħtieġa. [...]

La darba il-Kummissjoni jkollha l-informazzjoni kollha li hi tikkunsidra meħtieġa għall-iproċessar tat-talba, hi għandha fi kull mien xahar tinforma lill-Istat Membru li qed jagħmel it-talba b'dan u hi għandha titrasmetti din it-talba, fil-lingwa oriġinali tagħha, lill-Istati Membri l-oħra.

3. Fi kull mien tliet xhur mill-għotja tan-notifika msemmija fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 2, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Kunsill jew bi proposta xierqa, jew jekk hi toqgħozzjona għad-deroga mitluba, b'komunikazzjoni fejn turi l-oqgħozzjonijiet tagħha.

4. Il-proċedura stabbilita fil-paragrafi 2 u 3 għandha, fi kwalunkwe eventwalità, tiġi kompluta sa kull mien xhur minn meta l-Kummissjoni tirreżultat l-applikazzjoni.”

Id-dritt Ungeris

11 L-Artikolu 142 tal-általános forgalmi adórol szóló 2007. évi CXXVII. Törvény (liġi Nru CXXVII tal-2007 dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud), fil-verżjoni tagħha applikabbli għall-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem il-“liġi dwar il-VAT”), jipprovdi:

“1) It-taxxa g?andha tit?allas mill-persuna taxxabli li tir?ievi l-o??etti jew is-servizzi:

[...]

g) fil-ka? ta' provvista ta' assi tan?ibbli tan-negozju, u l-provvista ta' o??etti jew servizzi o?ra b'valur tas-suq miftu? ta' HUF 100 000 [madwar EUR 324], fi ?mien tal-provvista, jekk il-persuna taxxabli li tforni l-o??etti jew is-servizzi hija s-su??ett ta' pro?eduri ta' likwidazzjoni jew pro?eduri ta' insolvenza simili fejn ikun ?ie stabbilit b'mod definittiv li ma tkunx tista' t?allas id-debiti tag?ha;

[...]

7. Fil-ka? ta' applikazzjoni tal-paragrafu 1, il-fornitur g?andu j?ares li jo?ro? fattura li fiha ma tkun tidher la t-taxxa tal-output u lanqas il-per?entwal imsemmi fl-Artikolu 83.

[...]"

12 L-Artikolu 169(n) tal-Li?i dwar il-VAT jipprovdi:

“Il-fattura g?andha ne?essarjament tinkludi l-informazzjoni segwenti:

[...]

n) fejn il-klijent huwa responsabbli li j?allas il-VAT, ir-referenza ‘Inver?joni tal-?las’ [awtolikwidazzjoni];

[...]"

13 L-Artikolu 170(1) u (2) tal-adózás rendjér?l szóló 2003. évi XCII. törvény (li?i Nru XCII tal-2003 dwar l-organizzazzjoni tat-taxxa), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-“li?i li tistabilixxi l-kodi?i tal-pro?edura fiskali”), jipprovdi:

“1. Fil-ka? ta' insuffi?jenza ta' ?las tat-taxxa, g?andha tit?allas multa fiskali. L-ammont tal-multa g?andu jkun, ming?ajr pre?udizzju g?al dispo?izzjoni kuntrarja f'din il-li?i, g?al 50 % tal-ammont mhux im?allas. L-ammont tal-multa g?andu jkun ta' 200 % tal-ammont mhux im?allas jekk id-differenza meta mqabbla mal-ammont li g?andu jit?allas tkun marbuta ma' ?abi tad-d?ul, jew mal-falsifikazzjoni jew il-qerda ta' provi, ta' kotba tal-kontijiet jew ta' re?istrazzjonijiet. Multa fiskali g?andha ti?i imposta wkoll mill-awtoritajiet fiskali meta l-persuna taxxabli tippre?enta, ming?ajr ma jkollha dritt, talba g?al g?ajnuna jew g?al rimbors tat-taxxa jew dikjarazzjoni relattiva g?al beni, g?ajnuna jew rimbors u meta l-amministrazzjoni tikkonstata n-nuqqas ta' dritt f'dan is-sens tal-persuna taxxabli qabel l-g?oti. Il-ba?i tal-multa g?andha tkun ugwali f'dan il-ka? g?all-ammont mitlub indebitament.

2. Id-differenza fit-tassazzjoni stabbilita a karigu tal-persuna taxxabli ma g?andhiex, f'ka? ta' awtolikwidazzjoni, titqies b?ala insuffi?jenza ta' ?las tat-taxxa ?lief jekk id-differenza msemmija ma t?allsitx qabel l-iskadenza jew jekk din ibbenefikat mill-g?ajnuna tal-ba?it. [...]"

14 Skont l-Artikolu 171 tal-li?i li tistabilixxi l-kodi?i tal-pro?edura fiskali:

“1. Ir-rata tal-multa tista' titnaqqas, u sa?ansitra l-multa tista' titne??a, jew *ex officio*, jew fuq talba, f'ka? ta' ?irkustanzi li jimmeritaw li jitqiesu b?ala e??ezzjonali u li jippermettu li ji?i konkluzi li l-persuni taxxabli, jew ir-rappre?entant, l-impjegat, il-membru jew il-mandatarju tag?ha li wassal g?ad-dejn fiskali, a?ixxa bil-kura li setg?et tkun mistennija ming?andu fis-sitwazzjoni partikolari. Ittnaqqis tal-multa g?andu ji?i ffissat billi jitqiesu ?-?irkustanzi kollha tal-ka?, b'mod partikolari l-firxa

tad-dejn fiskali, i?-?irkustanzi tal-ori?ini tieg?u, il-gravità u l-frekwenza tal-a?ir illegali tal-persuni taxxabli (att jew ommissjoni).

2. Il-multa ma g?andhiex titnaqqas, la *ex officio* u lanqas fuq talba, meta d-dejn fiskali jkun marbut ma' ?abi ta' d?ul, mal-falsifikazzjoni jew mal-qerda ta' provi, ta' kontijiet jew ta' re?istri.

[...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

15 Fil-kuntest ta' pro?edura ta' bejg? bl-irkant elettroniku organizzat mill-awtoritajiet fiskali, T. Farkas xtara ?angar mobbli ming?and kumpannija b'responsabbiltà limitata, li kienet debetri?i ta' kreditu fiskali. Il-bejjieg? inkwistjoni ?are? il-fattura, inklu?a l-VAT relatata ma' din it-tran?azzjoni, konformement mar-regoli applikabbli g?at-taxxa ordinarja. Meta T. Farkas ?allas il-prezz tal-bejg? iddeterminat mill-irkant, dan ?allas il-VAT indikat minn dan il-bejjieg?, li ?allas din it-taxxa lill-amministrazzjoni fiskali Ungerija.

16 T. Farkas naqqas mill-output il-VAT im?allsa fuq din il-fattura. Sussegwentement, in-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adóigazgatósága (Direttorat tat-taxxi g?all-kumitat ta' Bács-Kiskun tal-amministrazzjoni nazzjonali tat-taxxi u tad-dwana, l-Ungerija), wettqet verifiki tar-rimborsi mitluba minn T. Farkas fuq id-dikjarazzjonijiet tal-VAT relattivi g?ar-raba' kwart tal-2012. Din l-awtorità fiskali kkonstatat li r-regoli dwar is-sistema ta' awtolikwidazzjoni, fis-sens tal-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT, li jg?idu li T. Farkas kellu, b?ala xerrej tal-beni, i?allas il-VAT direttament lit-Te?or pubbliku, ma kinux ?ew osservati. Konsegwentement, b'de?i?joni tal-11 ta' Lulju 2014, ikkonfermata b'de?i?joni tas-7 ta' Novembru 2014, l-amministrazzjoni fiskali Ungerija kkonstatat, fir-rigward ta' T. Farkas, differenza ta' taxxa ta' HUF 744 000 (madwar EUR 2 400), ?a?det it-talba tieg?u g?al rimbors tal-VAT im?allsa lill-bejjieg? inkwistjoni u imponiet fuqu multa fiskali f'ammont ta' HUF 372 000 (madwar EUR 1 200).

17 T. Farkas isostni li l-amministrazzjoni fiskali Ungerija ?a?det id-dritt tieg?u li jnaqqas il-VAT min?abba difett pro?edurali, ji?ifieri li l-fattura inkwistjoni kienet in?ar?et abba?i tat-taxxa ordinarja, minflok abba?i tat-taxxa permezz tal-awtolikwidazzjoni, u b'hekk kisret id-dritt tal-Unjoni. Dan iqis li d-de?i?joni li tpo??i differenza ta' taxxa a karigu tieg?u hija in?ustifikata g?aliex il-bejjieg? inkwistjoni ?allas il-VAT inkwistjoni lit-Te?or pubbliku. T. Farkas ippre?enta rikors quddiem il-qorti tar-rinviju sabiex din tistaqsi lill-Qorti tal-?ustizzja dwar il-kwistjoni jekk i?-??id tad-dritt g?al tnaqqis tieg?u huwiex konformi mal-li?i tal-Unjoni.

18 Il-qorti tar-rinviju tqis li l-amministrazzjoni fiskali Ungerija ma ?a?ditx id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT ta' T. Farkas, i?da obligatu j?allas it-taxxa dovuta skont ir-regoli tat-taxxa permess ta' awtolikwidazzjoni, konformement mal-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT. Id-differenza a karigu tieg?u tikkorrispondi g?all-VAT indikata fuq il-fattura relattiva g?all-operazzjoni inkwistjoni. Skont il-qorti tar-rinviju, wara d-de?i?jonijiet tal-amministrazzjoni fiskali Ungerija, g?alkemm T. Farkas ?allas il-VAT lill-bejjieg? inkwistjoni, huwa meqjus b?ala responsabbli g?aliha mat-Te?or pubbliku. B'hekk, minkejja li l-amministrazzjoni fiskali Ungerija ma tikkontestax id-dritt tieg?u li jnaqqas il-VAT im?allsa, din tnaqqas mill-ammont li huwa jitlob ir-rimbors tieg?u id-differenza ta' taxxa li din tqis li hija a karigu tieg?u. Peress li ?-?ew? ammonti huma ugwali, dawn jikkantellaw lil xulxin. Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tikkonstata li l-bejjieg? imsemmi ?allas il-VAT lit-Te?or pubbliku, b'mod li dan tal-a??ar ma sofriex dannu mill-fatt li l-fattura inkwistjoni n?ar?et bi ?ball abba?i tat-taxxa ordinarja minflok tat-taxxa b'awtolikwidazzjoni. Barra minn hekk, skont din, xejn ma jindika li kien hemm frodi fiskali jew intenzjoni li jinkiseb vanta?? fiskali.

19 Il-qorti tar-rinviju tqis li, fil-prattika, id-de?i?joni tal-amministrazzjoni fiskali Ungerija twassal biex i??a??ad lil T. Farkas milli je?er?ita d-dritt g?al tnaqqis tieg?u. Fid-dawl tal-fatt li d-dritt g?al

tnaqqis tal-VAT jista' biss, konformement mad-Direttiva 2006/112 u mal-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja, ji?i mi??ud fil-ka?ijiet fejn ti?i pprovata frodi fiskali, din id-de?i?joni ma tidhirx li hija proporzjonata meta mqabbla mal-g?an imfittex mis-sistema ta' tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni.

20 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság (qorti amministrattiva u tax-xog?ol ta' Kecskemét, l-Ungerija) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Il-prassi amministrativa bba?ata fuq id-dispo?izzjonijiet tal-li?i Ungerija fuq il-VAT, li skontha l-awtoritajiet fiskali g?andhom jistabbilixxu differenzjali ta' taxxa li g?andha tit?allas mix-xerrej tal-beni (jew mid-destinatarju ta' servizz) min?abba tran?azzjoni li tirri?ulta mit-tassazzjoni permezz ta' awtolikwidazzjoni fejn il-fornitur tal-beni (jew il-persuna li tipprovdi s-servizz) jo?ro? il-fattura ta?t it-taxxa ordinarja, jiddikjara u j?allas il-VAT imni??la fil-fattura lit-Te?or pubbliku, filwaqt li l-persuna li qed tixtri l-beni (jew id-destinatarju tas-servizz) tnaqqas il-VAT im?allsa lill-persuna li to?ro? il-fattura filwaqt li hija ma tistax te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis fir?rigward tal-VAT stabbilita b?ala differenzjali ta' taxxa, tista' ti?i kkunsidrata b?ala kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva tal-VAT, u, b'mod partikolari, mal-prin?ipji ta' newtralità fiskali u ta' proporzjonalità fir-rigward tal-g?an tal-prevenzjoni tal-frodi fiskali?

2) Id-determinazzjoni ta' differenzjali ta' taxxa li tag?ti lok ukoll g?all-obbligu ta' ?las ta' multa fiskali li tammonta g?al 50 % tal-imsemmi differenzjali hija sanzjoni proporzjonali g?all-g?a?la tal-metodu ta' tassazzjoni ?baljat meta t-Te?or pubbliku ma jkunx ?arrab telf fid-d?ul fiskali u meta ma jkunx hemm indikazzjoni ta' abbu??”

Fuq id-domandi preliminari

Osservazzjonijiet preliminari

21 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija kkaratterizzata mix-xiri, minn T. Farkas, ta' ?angar mobbli matul bejg? bl-irkant elettroniku organizzat mill-awtoritajiet fiskali nazzjonali. B'applikazzjoni tal-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT, li skont il-qorti tar-rinviju, jittrasponi l-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112, dawn l-awtoritajiet qiesu li din it-tran?azzjoni kellha tkun issu??ettata g?all-mekkani?mu tal-awtolikwidazzjoni u talbu lil T. Farkas il-?las tal-VAT relatat ma' dan il-bejg?, filwaqt li imponewlu multa fiskali.

22 Fuq domanda mag?mula mill-Qorti tal-ustizzja waqt is-seduta, il-Gvern Ungerija indika li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkon?erna l-kunsinna ta' beni mobbli u li l-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT japplika ming?ajr distinzjoni g?all-proprietà mobbli u g?all-proprietajiet immobbli.

23 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li, konformement mal-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112, il-VAT g?andha tit?allas mill-persuna taxxabli li tkun qed twettaq forniment taxxabli, minbarra fejn din tit?allas minn persuna o?ra fil-ka?ijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199 u fl-Artikolu 202 ta' din id-direttiva. Konformement mal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi li l-Istati Membri jistg?u jipprovdu li l-persuna taxxabli hija l-persuna taxxabli destinatarja tat-tran?azzjonijiet relattivi g?all-forniment ta' proprjetà immobbli mibjug?a mid-debitur ta' kreditu e?ekutorju fil-kuntest ta' pro?edura ta' bejg? obligatorju.

24 Mill-premessa 42 tad-Direttiva 2006/112 jirri?ulta li l-g?an imfittex minn dan l-Artikolu 199(1)(g) huwa li jippermetti lill-Istati Membri li ju?aw il-mekkani?mu tal-awtolikwidazzjoni f'?erti setturi jew f'?erti tipi ta' tran?azzjonijiet, bil-g?an li ji?u ssemplifikati r-regoli u li ti?i mi??ielda l-frodi u l-eva?joni tat-taxxa. Din id-dispo?izzjoni g?alhekk tippermetti lill-awtoritajiet fiskali ji?bru l-VAT

imposta fuq it-tranżazzjonijiet inkwistjoni meta l-kapażità tad-debitur li jgħallasha tkun kompromessa (sentenza tat-13 ta' l-unju 2013, Promociones y Construcciones BJ 200, C-125/12, EU:C:2013:392, punt 28).

25 Il-Qorti tal-Ġustizzja diher idiet li l-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112 jikkostitwixxi eżerċizzjoni għall-prinċipju, imfakkar fl-Artikolu 193 ta' din id-direttiva, li jgħid li l-VAT għandha titgħallas mill-persuna taxxabli li tkun qed twettaq kunsinna ta' oġġetti jew provvista ta' servizzi taxxabli, u b'hekk, għandu jkun is-suqett ta' interpretazzjoni stretta. L-imsemmi Artikolu 199 fil-fatt jippermetti lill-Istati Membri jużaw, fis-sitwazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu (1)(a) sa (g) tiegħu, il-mekkaniżmu ta' awtolikwidazzjoni li permezz tiegħu l-persuna responsabbli għall-għall-las tal-VAT tkun il-persuna taxxabli destinatarja tat-tranżazzjoni suqetta għall-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' l-unju 2013, Promociones y Construcciones BJ 200, C-125/12, EU:C:2013:392, punti 23 u 31).

26 Hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 28 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-fatt li l-mekkaniżmu ta' awtolikwidazzjoni huwa eżerċizzjoni għall-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112, jimplika li derogi minn dan il-prinċipju għandhom jiġu awtorizzati biss jekk dawn ikunu espressament stabbiliti minn din id-direttiva.

27 Issa, l-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112 jikkonferma biss il-proprjetajiet immobbli u mhux il-proprjetajiet mobbli. Għaldaqstant, il-bejgħ ta' proprjetà mobbli fil-kuntest ta' bejgħ b'irkant, b'al dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma jidherx fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu.

28 F'ertament, l-Artikolu 395 tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi li l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jitolbu d-dritt li jintroduġu miżuri speċjali għal deroga mid-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva, sabiex jissimplifikaw il-proċedura tal-ħbir tat-taxxa u sabiex jipprevjenu f'ertu tipi ta' frodi jew evażjoni tat-taxxa. Madankollu, il-Gvern Ungerijewi ikkonferma fis-seduta li l-Ungerija ma bbenefikatx minn tali deroga fil-kuntest tal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112.

29 F'dawn il-konklużjonijiet, għandu jiġi rrilevat li l-Artikolu 142(1)(g) tal-liġi dwar il-VAT jestendi l-applikazzjoni tas-sistema ta' awtolikwidazzjoni għal kunsinni ta' proprjetà mobbli, lil hinn minn dak li jippermetti l-kliem tal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112, li jikkonferma biss il-kunsinni ta' proprjetajiet immobbli. Għaldaqstant, l-applikazzjoni tas-sistema ta' awtolikwidazzjoni u l-impożizzjoni tal-multa fiskali inkwistjoni fil-kawża prinċipali huma inkompatibbli ma' din id-direttiva, jekk il-bejgħ b'irkant inkwistjoni fil-kawża prinċipali kien jikkonferma proprjetà mobbli.

30 Madankollu, mingħajr preżudizzju għall-verifiki neċessarji min-naħa tal-qorti tar-rinviju, mill-provi fil-proċess ippreżentati minnha kif ukoll mid-diskussjonijiet waqt is-seduta li saret quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-inkwistjoni tal-kompatibbiltà tal-imsemmi Artikolu 142(1)(g) mal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112 ma tistax invokata fil-kuntest tat-tilwima inkwistjoni fil-kawża prinċipali.

31 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li, skont il-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, fl-assenza ta' regoli tal-Unjoni relattivi għal kwistjoni proċedurali, hija s-sistema legali nazzjonali ta' kull Stat Membru li għandha tistabbilixxi tali regoli, skont il-prinċipju tal-awtonomija proċedurali, bil-kundizzjoni madankollu li dawn ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw sitwazzjonijiet simili suqetti għad-dritt nazzjonali (prinċipju ta' ekwivalenza), u li ma jirrendux impossibbli fil-prattika jew eżessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mid-dritt tal-Unjoni (prinċipju ta' effettività) (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-7 ta' l-unju 2007, van der Weerd *et.*, C-222/05 sa C-225/05, EU:C:2007:318, punt 28 u l-urisprudenza ġenerali, kif ukoll tas-17 ta' Marzu 2016, Bensada Benallal, C-161/15, EU:C:2016:175, punt 24 u l-urisprudenza ġenerali).

32 Minn naħa, għandu jittfakkar li d-dritt tal-Unjoni, u b'mod partikolari l-prinċipju ta' effettività,

ma je?tie?x, fil-prin?ipju, li l-qrati nazzjonali jinvokaw *ex officio* motiv ibba?at fuq il-ksur ta' dispo?izzjonijiet ta' dan id-dritt, meta l-e?ami ta' dan il-motiv jobbligahom imorru lil hinn mil-limiti tat-tilwima ddefiniti mill-partijiet, billi jibba?aw ru?hom fuq fatti u ?irkustanzi differenti minn dawk li fuqhom il-parti li g?andha interess li tapplika l-imsemmija dispo?izzjonijiet ibba?at it-talba tag?ha (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-14 ta' Di?embru 1995, van Schijndel u van Veen, C-430/93 u C-431/93, EU:C:1995:441, punt 22, kif ukoll tas-7 ta' ?unju 2007, van der Weerd *et.*, C-222/05 sa C-225/05, EU:C:2007:318).

33 Din il-limitazzjoni tas-setg?at tal-qorti nazzjonali hija ??ustifikata mill-prin?ipju li jg?id li l-inizjattiva ta' pro?ess tappartjeni lill-partijiet u li, konsegwentement, meta l-li?i pro?edurali nazzjonali toffri possibbiltà reali lill-parti kkon?ernata li tinvoka motiv ibba?at fuq il-li?i tal-Unjoni, il-qorti nazzjonali tista' biss ta?ixxi *ex officio* f'ka?ijiet e??ezzjonali fejn l-interess pubbliku je?i?i l-intervent tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' ?unju 2007, van der Weerd *et.*, C-222/05 sa C-225/05, EU:C:2007:318, punti 35 u 41 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

34 F'dan il-ka?, g?andu ji?i rrilevat li mill-provi fil-pro?ess li g?andha quddiemha l-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ultax li r-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali kien mi??ud mil-li?i pro?edurali nazzjonali milli jinvoka l-motiv ibba?at fuq l-eventwali inkompatibbiltà tal-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT mal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112 (ara, b'analoga, is-sentenza tas-7 ta' ?unju 2007, van der Weerd *et.*, C-222/05 sa C-225/05, EU:C:2007:318, punt 41).

35 Min-na?a l-o?ra, g?andu ji?i rrilevat li l-osservanza tal-prin?ipju ta' ekwivalenza te?i?i li, meta d-dispo?izzjonijiet tal-li?i interna relattivi g?all-metodi pro?edurali jikkonferixxu fuq il-qorti obbligu li tinvoka *ex officio* motiv ibba?at fuq il-ksur tal-li?i nazzjonali, tali obbligu g?andu jipprevali bl-istess mod fir-rigward ta' motiv tal-istess natura, ibba?at fuq il-ksur tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Di?embru 1995, van Schijndel *et.* van Veen, C-430/93 u C-431/93, EU:C:1995:441, punt 13, kif ukoll tas-17 ta' Marzu 2016, Bensada Benallal, C-161/15, EU:C:2016:175, punt 30). L-istess japplika jekk il-li?i nazzjonali tikkonferixxi lill-qorti l-fakultà li tinvoka tali motiv *ex officio* (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Di?embru 1995, van Schijndel u van Veen, C-430/93 u C-431/93, EU:C:1995:441, punt 14).

36 F'dan ir-rigward, b'risposta g?al domanda mag?mula mill-Qorti tal-?ustizzja waqt is-seduta, il-Gvern Ungeris? indika li, abba?i tal-li?i nazzjonali tieg?u, il-qorti tar-rinviju kellha l-possibbiltà li tinvoka *ex officio* motiv ibba?at fuq il-ksur ta' regola tal-li?i nazzjonali, bl-istess mod b?al dak ibba?at fuq il-ksur tal-li?i tal-Unjoni.

37 Issa, g?andu jifakkar li, fil-kuntest ta' pro?edura skont l-Artikolu 267 TFUE, ibba?ata fuq separazzjoni ?ara tal-funzjonijiet bejn il-qrati nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja, hija biss il-qorti nazzjonali li g?andha kompetenza sabiex tikkonstata u tevalwa l?fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kif ukoll biex tinterspreta u tapplika d-dritt nazzjonali (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-18 ta' Lulju 2007, Lucchini, C-119/05, EU:C:2007:434, punt 43, kif ukoll tas-26 ta' Mejju 2011, Stichting Natuur en Milieu *et.*, C-165/09 sa C-167/09, EU:C:2011:348, punt 47).

38 Barra minn hekk, minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta wkoll li hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tag?ti lill-qorti nazzjonali risposta utli li tippermettilha tidde?iedi t-tilwima li jkollha quddiemha (sentenza tal-11 ta' Settembru 2014, B., C-394/13, EU:C:2014:2199, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

39 F'dan il-ka?, peress li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tiddetermina, minn na?a, jekk ?angar mobbli, b?al dak li l-kunsinna tieg?u tikkostitwixxi t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, huwix proprjetà mobbli jew immobbli, u, min-na?a l-o?ra, jekk din tistax tinvoka *ex officio* l-inkompatibbiltà tal-Artikolu 142(1)(g) tal-li?i dwar il-VAT mal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112, ma jistax ji?i esklu? li r-risposta g?ad-domandi mag?mula tibqa' rilevanti g?as-

soluzzjoni tat-tilwima fil-kawża prinċipali. Għalhekk, għandha tingħata risposta għal dawn id-domandi.

Fuq l-ewwel domanda

40 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 kif ukoll il-prinċipji ta' newtralità fiskali u ta' proporzjonalità għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu li, f'sitwazzjoni b'għal dik fil-kawża prinċipali, ix-xerrej ta' proprjetà jiġu ad mid-dritt għal tnaqqis tal-VAT li jkun għallas indebitament lill-bejjiegħ abbażi ta' fattura mfassla skont ir-regoli relattivi għas-sistema ordinarja tal-VAT, filwaqt li t-tranżazzjoni rilevanti kienet tidwoll ta't il-mekkaniżmu ta' awtolikwidazzjoni, meta l-bejjiegħ ikun għallas it-taxxa msemmija lit-Teor pubbliku.

41 Għandu jittfakkar li, skont l-iskema tal-awtolikwidazzjoni, ma għandu jsew l-ebda għlas tal-VAT bejn il-fornitur u x-xerrej tal-proprjetà, peress li dan tal-ażar huwa responsabbli, għat-tranżazzjonijiet imwettqa, għall-għlas tal-input tal-VAT, filwaqt li jista', fil-prinċipju, inaqqas din l-istess taxxa b'mod li l-ebda ammont ma jkun dovut lill-amministrazzjoni fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 29 u l-urisprudenza għitata).

42 Għandu jiġi enfasizzat ukoll li d-dritt għal tnaqqis jifforma parti integrali tal-mekkaniżmu tal-VAT u, b'għala regola ġenerali, ma jstax jiġi limitat (sentenzi tal-15 ta' Lulju 2010, Pannon Gép Centrum, C-368/09, EU:C:2010:441, punt 37; tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 30, u tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C-332/15, EU:C:2016:614, punt 30).

43 L-iskema ta' tnaqqis hija intiża sabiex ittaffi għalkollox lill-persuna taxxabli mill-piż tal-VAT dovuta jew imgħallsa fil-kuntast tal-attivitajiet ekonomiġi kollha tiegħu. Is-sistema komuni tal-VAT konsegwentement tiggarrantixxi n-newtralità fir-rigward tal-piż fiskali tal-attivitajiet ekonomiġi kollha, irrispettivament mill-għanijiet jew mir-riżultati ta' dawn l-attivitajiet, sakemm l-imsemmija attivitajiet ikunu, b'għala prinċipju, huma stess sugħetti għall-VAT (ara s-sentenzi tat-22 ta' Frar 2001, Abbey National, C-408/98, EU:C:2001:110, punt 24; tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 31, u tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C-332/15, EU:C:2016:614, punt 29).

44 Barra minn hekk, għandu jittfakkar li, fir-rigward tal-metodi għall-eżerġizzju tad-dritt għal tnaqqis tal-VAT fi proġedura ta' awtolikwidazzjoni li taqa' ta't l-Artikolu 199(1) tad-Direttiva 2006/112, persuna taxxabli, li b'għala xerrej ta' proprjetà, hija sugħetta għall-VAT relatata magħha, ma hijjex obligata għomm fattura ma'ruża skont il-kundizzjonijiet formali ta' din id-direttiva, sabiex tkun tista' te'għita d-dritt għal tnaqqis tagħha, u għandha biss tissodisfa l-formalitajiet stabbiliti mill-Istat Membru kkonfernat fl-eżerġizzju tal-għa'la li hija għandha ta't l-imsemmi Artikolu 178(f) tad-direttiva msemmija (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 32 u 33).

45 F'dan il-każ, mit-talba għal deġiżjoni preliminari jirriżulta li l-fattura inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma tinkludix l-indikazzjoni "awtolikwidazzjoni", kuntrarjament għar-reqwiżiti tal-Artikolu 169(n) tal-liżi dwar il-VAT, u li T. Farkas bi għball għallas il-VAT, imsemmija bi għball f'din il-fattura, lill-bejjiegħ fil-kawża prinċipali minkejja li, b'applikazzjoni tas-sistema tal-awtolikwidazzjoni, dan kellu, b'għala destinatarju tal-proprjetà, i'għallas il-VAT lill-awtoritajiet fiskali, konformement mal-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva 2006/112. Għalhekk, lil hinn mill-fatt li l-fattura inkwistjoni ma tissodisfax ir-reqwiżiti formali previsti mil-leġiżazzjoni nazzjonali, kundizzjoni ba'ika ta' din is-sistema ma għietx osservata.

46 Hekk kif iddeġidiet il-Qorti tal-ġustizzja fis-sentenza tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie (C-424/12,

EU:C:2014:50, punt 38), għandu jittgħies li tali sitwazzjoni impedixxiet lill-amministrazzjoni fiskali Ungerija milli tikkontrolla l-applikazzjoni tas-sistema tal-awtolikwidazzjoni u jgħid li l-ir-riskju ta' telf ta' d'ul fiskali għall-Istat Membru kkonfermat.

47 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li l-eżerċizzju tad-dritt għal tnaqqis huwa limitat biss għat-taxxi dovuti, jiġifieri għat-taxxi li jikkorrispondu għal tranżazzjoni suġġetta għall-VAT jew imħallsa sa fejn kienu dovuti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 39). Issa, il-VAT imħallsa minn T. Farkas lill-bejjiegħ tal-angar mobbli inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma kinitx dovuta.

48 Għalhekk, peress li l-VAT imħallsa ma kinitx dovuta u l-ogħlas tagħha ma josservax rekwiżiti bażiċi tas-sistema tal-awtolikwidazzjoni, T. Farkas ma jistax jibbenefika minn dritt għal tnaqqis ta' din il-VAT.

49 Madankollu, T. Farkas jista' jitolb ir-rimbors tat-taxxa li għallas indebitament lill-imsemmi bejjiegħ tal-angar mobbli, konformement mal-liġi nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 42).

50 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-ustizzja diġà ddeċidiet li, fin-nuqqas ta' leġiżlazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tat-talbiet ta' restituzzjoni tat-taxxi, hija s-sistema legali interna ta' kull Stat Membru li għandha ttipprova għall-kundizzjonijiet li fihom jistgħu jsiru dawn it-talbiet, liema kundizzjonijiet għandhom iktar l-impinj ta' ekwivalenza u ta' effettività, jiġifieri, li la għandhom ikunu inqas vantaġġi mill-kundizzjonijiet simili dwar il-ogħlas lura li huma bbażati fuq dispożizzjonijiet tad-dritt intern u lanqas għandhom ikunu implementati b'mod li jagħmlu prattikament impossibbli l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mis-sistema legali tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, punt 37).

51 Peress li, fil-prinċipju, huma l-Istati Membri li għandhom jiddeterminaw il-kundizzjonijiet li fihom il-VAT imħallsa indebitament tista' tiġi rregolarizzata, il-Qorti tal-ustizzja aġġustat li sistema li fiha, min-naħa, il-bejjiegħ tal-proprjetà li biha għallas il-VAT lill-awtoritajiet fiskali jista' jitolb ir-rifużjoni tagħha, u, min-naħa l-oħra, ix-xerrej tal-proprjetà jista' jressaq azzjoni ċivili kontra dan il-bejjiegħ għall-ogħlas lura ta' pagament indebitu, tirrispetta l-prinċipju ta' newtralità u ta' effettività. Fil-fatt, sistema b'għal din tippermetti lix-xerrej imsemmi, li jkun għallas it-taxxa ffatturata biha, li jkiseb ir-rifużjoni tal-ammonti mħallsa indebitament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, punti 38 u 39 kif ukoll il-urisprudenza relatata).

52 Barra minn hekk, skont l-urisprudenza stabbilita, fin-nuqqas ta' leġiżlazzjoni tal-Unjoni fil-qasam, il-metodi proċedurali intiġi sabiex jiġuraw il-arsien tad-drittijiet li l-individwi għandhom skont id-dritt tal-Unjoni jagħmlu parti mis-sistema legali nazzjonali ta' kull Stat Membru bis-saħħa tal-prinċipju tal-awtonomija proċedurali tal-Istati Membri (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-16 ta' Mejju 2000, Preston *et*, C-78/98, EU:C:2000:247, punt 31, kif ukoll tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, punt 40).

53 Madankollu, jekk ir-rifużjoni tal-VAT issir impossibbli jew eżessivament diffiċli, b'mod partikolari, fil-każ ta' insolvenza tal-bejjiegħ, il-prinċipju ta' effettività jista' jirrikjedi li x-xerrej tal-proprjetà jkun jista' jagħmel talba għal rifużjoni direttament kontra l-awtoritajiet fiskali. B'hekk, l-Istati Membri għandhom jipprovdu l-għodda u l-metodi proċedurali neċessarji biex jippermettu lix-xerrej jirkupra t-taxxa ffatturata indebitament sabiex jirrispettaw il-prinċipju ta' effettività (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, punt 41).

54 Fil-kuntest tal-kawża prinċipali, għandu jiġi rrilevat, minn naħa, li mit-talba għal deċiżjoni

preliminari jirri?ulta li l-bejjieg? li kkunsinna l-?angar mobbli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huwa s-su??ett ta' pro?edura ta' falliment, liema ?a?a tista' tindika li huwa e??essivament diffi?li jew impossibbli li T. Farkas ikun jista' jikseb ir-rimbors tal-VAT li dan il-bejjieg? ?allu indebitament. Min-na?a l-o?ra, abba?i tad-de?i?jonijiet tal-amministrazzjoni fiskali Ungerija, T. Farkas tqies b?ala responsabbli g?all-?las ta' din il-VAT lit-Te?or pubbliku, minkejja li kien ?allasha lill-bejjieg? imsemmi. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk T. Farkas g?andux il-possibilita' li jikseb il-?las lura tat-taxxa indebita ming?and dan l-istess bejjieg?.

55 Barra minn hekk, g?andu jing?ad ukoll li, skont l-indikazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju, f'dan il-ka? ma hemm ebda ?jiel ta' frodi u l-bejjieg?, li ?are? il-fattura inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ?allas il-VAT lit-Te?or pubbliku, b'mod li dan tal-a??ar ma sofriex dannu mill-fatt li l-fattura inkwistjoni n?ar?et bi ?ball abba?i tat-taxxa ordinarja minflok tat-taxxa b'awtolikwidazzjoni.

56 F'dawn i?-?irkustanzi, jekk ir-rimbors, mill-bejjieg? inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali lil T. Farkas, xerrej tal-proprjeta' kkon?ernata, tal-VAT iffatturata indebitament, isir impossibbli jew e??essivament diffi?li, b'mod partikolari fil-ka? ta' insolvenza ta' dan il-bejjieg?, T. Farkas g?andu jkun jista' jindirizza t-talba g?al rimbors tieg?u direttament kontra l-awtorita' fiskali.

57 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li d-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 kif ukoll il-prin?ipji ta' newtralita' fiskali, ta' effettivita' u ta' proporzjonalita' g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux li, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, ix-xerrej ta' proprjeta' ji??a??ad mid-dritt g?al tnaqqis tal-VAT li jkun ?allas indebitament lill-bejjieg? abba?i ta' fattura mfassla skont ir-regoli relattivi g?as-sistema ordinarja tal-VAT, filwaqt li t-tran?azzjoni rilevanti kienet tid?ol ta?t il-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni, meta l-bejjieg? ikun ?allas it-taxxa msemmija lit-Te?or pubbliku. Madankollu, dawn il-prin?ipji je?i?u, jekk ir-rimbors, mill-bejjieg? lix-xerrej, tal-VAT iffatturata indebitament, isir impossibbli jew e??essivament diffi?li, b'mod partikolari fil-ka? ta' insolvenza tal-bejjieg?, li x?xerrej g?andu jkun jista' jindirizza t-talba g?al rimbors tieg?u direttament kontra l-awtorita' fiskali.

Fuq it-tieni domanda

58 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk il-prin?ipju ta' proporzjonalita' g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, l-awtoritajiet fiskali nazzjonali jimponu fuq persuna taxxabli, li tkun xtrat proprjeta' li l-kunsinna tag?ha tid?ol ta?t is-sistema tal-awtolikwidazzjoni, sanzjoni fiskali li tammonta g?al 50 % tal-ammont tal-VAT li din hija marbuta li t?allas lill-amministrazzjoni fiskali, meta din tal-a??ar ma tkun bag?tiet ebda telf ta' d?ul fiskali u meta ma jkunx hemm ?jiel ta' frodi fiskali.

59 G?andu jiffakkar li, fin-nuqqas ta' armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tas-sanzjonijiet applikabbli fil-ka? ta' nuqqas ta' osservanza tal-kundizzjonijiet previsti minn sistema stabbilita b'din il-le?i?lazzjoni, l-Istati Membri g?andhom is-setg?a li jag??lu s-sanzjonijiet li jidhrilhom li huma xierqa. Madankollu, huma g?andhom je?er?itaw il-kompetenza tag?hom b'mod li jirrispettaw id-dritt tal-Unjoni u l-prin?ipji ?enerali tag?ha, u, konsegwentement, l-osservanza tal-prin?ipju ta' proporzjonalita' (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-7 ta' Di?embru 2000, de Andrade, C-213/99, EU:C:2000:678, punt 20, u tas-6 ta' Frar 2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, punt 50).

60 B'hekk, tali sanzjonijiet ma g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jinkisbu l-g?anijiet li ji?i ?gurat il-?bir korrett tal-VAT u li ti?i evitata l-frodi. Sabiex ji?i evalwat jekk sanzjoni hijiex konformi mal-prin?ipju ta' proporzjonalita', g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, in-natura u l-gravita' tal-ksur li din is-sanzjoni hija inti?a li tippenalizza, kif ukoll il-metodi ta' determinazzjoni tal-ammont tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-8 ta' Mejju 2008, Ecotrade, C-95/07 u C-96/07, EU:C:2008:267, punti 65 sa 67, kif ukoll tal-20 ta' ?unju 2013,

Rodopi-M 91, C-259/12, EU:C:2013:414, punt 38).

61 Għalkemm hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa jekk l-ammont tas-sanzjoni jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaqqu l-għanijiet indikati fil-punt preċedenti (sentenza tal-20 ta' Junju 2013, Rodopi-M 91, C-259/12, EU:C:2013:414, punt 39), għandhom jiġu indikati lil din il-qorti l-oġġetti tal-kawża prinċipali li huma tali li jippermettulha tiddetermina jekk is-sanzjoni imposta fuq T. Farkas, abbażi tad-dispożizzjonijiet tal-liġi li tistabbilixxi l-kodiċi tal-proċedura fiskali, hijiex konformi mal-prinċipju ta' proporzjonalità.

62 F'dan ir-rigward, tali sanzjoni tidher li hija ta' natura li ttejjer lill-persuni taxxabli sabiex jirregolarizzaw kemm jista' jkun malajr il-kawżijiet ta' insuffiċjenza ta' las tat-taxxa u, għalhekk, sabiex jintlaqqu l-għan li jiġi għurat il-ġbir korrett tat-taxxa.

63 Skont l-Artikolu 170(1) ta' din il-liġi, l-ammont tas-sanzjoni huwa ffixsat, awtomatikament, għal 50 % tal-ammont tal-VAT li l-persuna taxxabli hija marbuta li tallas lill-amministrazzjoni fiskali. L-Artikolu 171(1) ta' din l-istess liġi jippreżenta li r-rata tal-multa tista' titnaqqas, jew sa' ansitra l-multa tista' titneffa, jew *ex officio*, jew fuq talba, f'każ ta' irkustanzi li jimmeritaw li jitqiesu b'ala eżċezzjonali u li jippermettu li jiġi konkluż li, b'mod partikolari, il-persuna taxxabli li wasslet għad-dejn fiskali a'ixxiet bil-kura li setgħet tkun mistennija mingħandha fis-sitwazzjoni partikolari. Din id-dispożizzjoni tipprevedi wkoll li t-tnaqqis fil-multa jiġi ffixsat billi jitqiesu irkustanzi kollha tal-każ, b'mod partikolari l-firxa tad-dejn fiskali, i'irkustanzi tal-oriġini tiegħu, il-gravità u l-frekwenza tal-a'ir illegali tal-persuna taxxabli.

64 Hekk kif irrileva l-Avukat ġenerali fil-punt 63 tal-konklużjonijiet tiegħu, dawn il-metodi ta' determinazzjoni tas-sanzjoni msemmija jippermettu, fil-prinċipju, li jiġi għurat li din ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju biex jintlaqqu l-għanijiet li jiġi għurat il-ġbir e'att tat-taxxa u li ti' evitata l-frodi.

65 Fir-rigward tal-proporzjonalità tas-sanzjoni imposta fuq T. Farkas fil-kuntest tat-tilwima fil-kawża prinċipali, għandu jiġi kkonstatat, fir-rigward tan-natura u tal-gravità tal-ksur inkwistjoni fil-kawża prinċipali, skont osservazzjonijiet bil-miktub li l-Kummissjoni pprezentat lill-Qorti tal-Ġustizzja, li dan il-ksur jikkonsisti fi ball relattiv għall-applikazzjoni tal-mekkaniżmu tal-VAT, li jikkorrispondi għal ksur ta' natura amministrattiva u li, fid-dawl tal-provi ta' fatt li jirri'ultaw mill-fajl ipprezentat lill-Qorti tal-Ġustizzja, minn na'ha, ma kkawża lill-amministrazzjoni fiskali ebda telf ta' d'ul, u, min-na'ha l-o'ra, huwa kkaratterizzat min-nuqqas ta' jġiel ta' frodi.

66 F'dawn i'irkustanzi, l-impożizzjoni fuq T. Farkas ta' sanzjoni li tammonta għal 50 % tal-ammont tal-VAT applikabbli għall-operazzjoni inkwistjoni, tidher li hija sproporzjonata, liema a'a għandha ti' i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

67 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-prinċipju ta' proporzjonalità għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi li, f'sitwazzjoni b'al dik fil-kawża prinċipali, l-awtoritajiet fiskali nazzjonali jimponu fuq persuna taxxabli, li tkun xtrat proprjetà li l-kunsinna tagħha tid'ol ta't is-sistema tal-awtolikwidazzjoni, sanzjoni fiskali li tammonta għal 50 % tal-ammont tal-VAT li din hija marbuta li tallas lill-amministrazzjoni fiskali, meta din tal-a'ar ma tkun bagħtiet ebda telf ta' d'ul fiskali u meta ma jkunx hemm jġiel ta' frodi fiskali, liema a'a għandha ti' i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

68 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde'iedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal'osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija

partijiet, ma jistgħux jittallu lura.

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

- 1) L-Artikolu 199(1)(g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, kif emendat bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE, tat-13 ta' Lulju 2010, għandu jiġi interpretat fis-sens li japplika għall-kunsinni ta' proprjetà immobbli mibjugha mid-debitur ta' kreditu eżekutorju fil-kuntest ta' proċedura ta' bejgħ obligatorju.
- 2) Id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, kif emendat bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE, tat-13 ta' Lulju 2010, kif ukoll il-prinċipji ta' newtralità fiskali, ta' effettività u ta' proporzjonalità għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux li, f'sitwazzjoni b'għal dik fil-kawża prinċipali, ix-xerrej ta' proprjetà jiġi ad mid-dritt għal tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur miżjud li jkun għall-indebitament lill-bejgħ abba' ta' fattura mfassla skont ir-regoli relattivi għas-sistema ordinarja tat-taxxa fuq il-valur miżjud, filwaqt li t-tranżazzjoni rilevanti kienet tidol ta' t il-mekkaniżmu ta' awtolikwidazzjoni, meta l-bejgħ ikun għall-it-taxxa msemmija lit-Teor pubbliku. Madankollu, dawn il-prinċipji jeżjux, jekk ir-rimbors, mill-bejgħ lix-xerrej, tat-taxxa fuq il-valur miżjud iffatturata indebitament isir impossibbli jew eżessivament diffiċli, b'mod partikolari fil-każ ta' insolvenza tal-bejgħ, li x-xerrej għandu jkun jista' jindirizza t-talba għal rimbors tiegħu direttament kontra l-awtorità fiskali.
- 3) Il-prinċipju ta' proporzjonalità għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi li, f'sitwazzjoni b'għal dik fil-kawża prinċipali, l-awtoritajiet fiskali nazzjonali jimponu fuq persuna taxxabli, li tkun xtrat proprjetà li l-kunsinna tagħha tidol ta' t is-sistema tal-awtolikwidazzjoni, sanzjoni fiskali li tammonta għal 50 % tal-ammont tat-taxxa fuq il-valur miżjud li din hija marbuta li t'għall-lill-amministrazzjoni fiskali, meta din tal-ażar ma tkun bagħtiet ebda telf ta' d'ul fiskali u meta ma jkunx hemm għiel ta' frodi fiskali, liema għa għandha tiġi vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Firem

* Lingwa tal-kawża: l-Ungeri.